

VLAAMS PARLEMENT

ZITTING 1995-1996

OPENBARE COMMISSIEVERGADERING

HANDELINGEN

COMMISSIE VOOR WELZIJN, GEZONDHEID EN GEZIN

VERGADERING VAN MAANDAG 8 JULI 1996

Interpellatie van mevrouw Yolande Avontroodt tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de overheveling van de subsidies voor de tewerkstelling in het IBF-staats in de welzijnssector van het departement Economie, Binnenlandse Aangelegenheden en Landbouw naar het departement Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur

Interpellatie van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de toekenning van gelden voor drugleraars

Interpellatie van de heer Peter Vanvelthoven tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de federale voorstellen inzake drugpreventie in het onderwijs

WAARNEMEND VOORZITTER : De heer Wilfried Aers

– *De interpellatie wordt gehouden om 14.00 uur.*

Interpellatie van mevrouw Yolande Avontroodt tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de overheveling van de subsidies voor de tewerkstelling in het IBF-statuut in de welzijnssector van het departement Economie, Werkgelegenheid, Binnenlandse Aangelegenheden en Landbouw naar het departement Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van mevrouw Avontroodt tot de heer Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de overheveling van de subsidies voor de tewerkstelling in het IBF-statuut in de welzijnssector van het departement Economie, Werkgelegenheid, Binnenlandse Aangelegenheden en Landbouw (EWBL) naar het departement Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur (WVC).

Mevrouw Avontroodt heeft het woord.

Mevrouw Yolande Avontroodt : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik dank de voorzitter van deze commissie, mevrouw Merckx-Van Goey, voor haar bereidwilligheid om deze interpellatie nog voor het reces te agenderen. Na de vakantie zou het onderwerp wel eens voorbijgestreefd kunnen zijn.

Mijnheer de minister, ik heb bij de bespreking van de beleidsbrief gewezen op de noodzaak om de erkenning, de regelgeving en de subsidiëring in de sector van de gezins- en bejaardenhulp aan te passen aan de evolutie in de thuishulp. Er zijn ernstige problemen in verband met de mensen die worden betaald volgens het IBF. Het IBF is een voorbeeld van een typische tewerkstellingsmaatregel, die is ontstaan in 1981. Het had tot doel de tewerkstelling in deze sector te bevorderen.

In het eerste jaar van zijn bestaan werd over dit fonds een akkoord afgesloten tussen de departementen EWBL en WVC. EWBL stortte de gelden door naar WVC dat de

subsidies aan de betrokken instellingen uitbetaalde. In 1990 veranderde het systeem, en werden de instellingen rechtstreeks uitbetaald door het departement EWBL. Men dacht dat dit een vereenvoudiging inhield, maar in de praktijk bleek het tegendeel waar. De administratieve rompslomp nam aanzienlijk toe.

Er is veel vertraging opgelopen. Een aantal tekorten van 1995 zijn nog niet uitbetaald, terwijl er nog geen voorschotten voor 1996 zijn uitgereikt. Een dienst die 28 personeelsleden met dit statuut tewerkstelt, moet bijgevolg 10 miljoen frank voorschieten, en de nodige kaskredieten aangaan met alle moeilijkheden vandien. In totaal hebben 875 mensen in deze sector het IBF-statuut. De haalbaarheid van dit systeem kan bijgevolg in vraag worden gesteld. Is het niet opportuun het aan te passen en te verbeteren ?

De VLD acht het gerechtvaardigd om de middelen opnieuw over te hevelen van het departement EWBL naar dat van WVC. Zo wordt de vroegere situatie hersteld. De voorwaarde is dat u de betaling efficiënter aanpakt dan uw ambtsgenoot van Tewerkstelling.

Minister Luc Martens : Dat zal per definitie het geval zijn.

Mevrouw Yolande Avontroodt : Daar kan ik niet over oordelen.

De Vlaamse regering moet ter zake een duidelijk standpunt innemen. Voor het eerst lijkt in de regering een consensus te bestaan over het opnieuw overhevelen van de middelen naar Welzijn en Gezin. Toch wil ik daaromtrent een aantal vragen stellen.

Ten eerste, u hebt al herhaaldelijk gepleit voor deze overdracht. Wanneer zal ze daadwerkelijk plaatsvinden ? Ten tweede, welke maatregelen zult u nemen om de problemen in verband met de voorschotten op te lossen ? Ten derde, zult u tegemoetkomen aan de instellingen die in dat verband leningen zijn aangegaan. Bent u van plan de achterstallige intresten te vergoeden ?

De voorzitter : Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : Ik wil eerst beamen wat mevrouw Avontroodt heeft gezegd over de problematiek van het IBF en de nog niet uitbetaalde voorschotten. Wel zijn er al twee schijven betaald met het oog op wat – in het jargon – de excedenten wordt genoemd. Het departement WVC heeft die betaling voor zijn rekening genomen. U begrijpt bijgevolg zeker de vraag, aangezien die gelden samen met de subsidiëring worden betaald door het bestuur Gezinszorg.

Mijn vraag kadert in de algemene regularisatie van de statuten. Men had het tot dusver over de IBF-statuten. Op dat vlak is de regularisatie eenvoudiger, omdat de overheveling naar Welzijn en de financiering kan plaatsvinden via de diensten. Bij de mensen met een DAC-statuut leeft echter een soortgelijke behoefte.

Gezins- en bejaardenhelpsters of schoonmaaksters die via het IBF subsidie ontvangen, krijgen hun loon via de werkgevers. Deze diensten zitten bijgevolg met tekorten, waar de werknemers in kwestie evenwel weinig hinder van ondervinden. DAC'ers worden daarentegen uitbetaald door de VDAB, wat soms met moeilijkheden gepaard gaat. Als de VDAB beslist om het loon een week later te storten, worden de helpsters en schoonmaaksters daar rechtstreeks door getroffen. Ze vragen dan aan de dienst waar hun loon blijft, waarop deze dan weer het antwoord schuldig blijft.

Een andere klacht die veelvuldig voorkomt, handelt over het lang uitblijven van loonstrookjes. Verder is er vertraging bij ziekte, omdat eerst de normale lonen worden uitbetaald en daarna de herberekeningen. Er zijn ook andere problemen met de herberekeningen. Voor de schoonmaakdiensten was bijvoorbeeld een loonsverhoging afgesproken, die met terugwerkende kracht zou ingaan vanaf juni 1993. De verhoogde lonen worden uitbetaald vanaf 1995, maar de regularisatie is nog altijd niet in orde, alhoewel nu wordt beloofd dat die in juni of juli rond zou zijn.

Met deze voorbeelden heb ik willen aantonen dat het probleem met het IBF vooral door de diensten wordt gevoeld, terwijl in het geval van DAC-statuten de werknemers zelf het meest behoefte hebben aan regularisatie. Ik heb het dan nog niet over het psychologische aspect en het feit dat het DAC voor vele werknemers een regulier statuut van onbepaalde duur is.

De vraag van mevrouw Avontroodt wil ik uitbreiden van het IBF naar het DAC. Ik beseef wel dat de zaak niet zo eenvoudig ligt voor het DAC. Het gaat om een grote groep mensen. Is er echter geen mogelijkheid tot fasering, bijvoorbeeld door de groep met de grootste anciënniteit eerst te behandelen ? De DAC'ers behoren tenslotte tot de doelgroep van de laaggeschoolden en de langdurig werklozen.

Minister Luc Martens : Dat geldt niet voor alle DAC'ers.

Mevrouw Sonja Becq : Niet overal, maar zeker wel in de diensten voor gezins- en bejaardenhulp.

Minister Luc Martens : Daar wel, maar DAC'ers zijn niet per definitie laaggeschoold. Er zijn er heel wat met een universitair diploma.

In het begin van de jaren '80 lag de zaak erg moeilijk. De mensen traden tot dit circuit toe om toegang te vinden tot de arbeidsmarkt, maar raakten erin geblokkeerd. Uw stelling klopt wel voor gezins- en bejaardenhulp, maar niet in het algemeen.

Mevrouw Sonja Becq : Niet in het algemeen, maar alleszins meer voor het IBF dan voor het DAC. Daar is ook het subjectieve gevoel dat men in een apart circuit zit, veel sterker aanwezig. Ik vraag derhalve om een timing en eventueel een fasering voor de regularisatie. Zelfs met een regularisatie moet overigens het huidige tewerkstellingsvolume in dit circuit behouden blijven.

De voorzitter : Minister Martens heeft het woord.

Minister Luc Martens : Mevrouw Avontroodt, met uw instemming beantwoord ik eerst de vraag van mevrouw Becq, aangezien uw vraag specifiek was.

Mevrouw Becq, ik steun het onderliggende principe van uw vraag volkomen. Het gaat evenwel om meer dan een overheveling. Als de DAC'ers worden overgeheveld, moeten ze haast onvermijdelijk in een regulier kader worden ondergebracht. Zoiets kost geld. De vraag is welke mogelijkheden we hebben met de beschikbare middelen.

Laten we iedereen op een regulier statuut overstappen, ook al is dat duurder, of proberen we zo veel mogelijk mensen aan werk te helpen ? Door alle IBF'ers, DAC'ers en soortgelijke groepen naar een regulier statuut om te schakelen, kan met de middelen waarover we nu beschikken, het huidige quantum niet worden gehandhaafd. Wie opteert voor een integrale regularisatie, kan dus niet eisen dat het quantum wordt gehandhaafd, want dat is onmogelijk.

Momenteel werken we aan de voorbereiding van de begrotingsbespreking. Alleen al in de welzijnssector heb ik voor de lasten uit het verleden en voor een aantal evidente nieuwe initiatieven, om meer dan 2 miljard frank moeten vragen. Daarbij is de zaak die we vandaag hebben besproken, niet eens inbegrepen. Volgens onze eerste berekening is er een negatieve beleidsruimte. Er moet, in andere woorden, niet worden gepraat over wat we meer willen doen, maar over wat we minder zullen doen. Als we de zaak herschikken, moet er in de eerste plaats voor worden gezorgd dat de mensen op een vlotte manier hun loon krijgen en worden bediend, zoals mevrouw Avontroodt vroeg. Wie de overstap ziet als een dijkbreuk om iedereen naar het reguliere kader te halen, moet beseffen waarmee

Martens

hij begint, aangezien de nieuwe middelen niet massaal beschikbaar zijn.

Het is een zaak waar ik me emotioneel bij betrokken voel. Ik wil de mensen die al jaren binnen het DAC werken, best gunnen dat ze op een bepaald moment kunnen door-groeien, zeker als hun werk aan een structurele behoefte blijkt te beantwoorden. Ik beschik echter niet over de middelen om dit waar te maken. Het is wel opgenomen in het Vlaams regeerakkoord, maar het is best mogelijk dat we wegens gebrek aan middelen de eerste jaren niet zo consequent zullen zijn.

Er zijn twee opties. De eerste is om alles coherent te maken door het beheer bij één centraal gegeven onder te brengen. Daarvoor ben ik vragende partij, en zijn er onderhandelingen aan de gang. Voor de tweede optie, die inhoudt dat de overstap meteen naar het reguliere kader moet leiden, zal ik echter op de rem gaan staan, omdat ik dan aan heel wat andere vragen die terecht zullen worden gesteld, niet zal kunnen tegemoetkomen. Men zal in dat geval bijvoorbeeld analoge maatregelen verwachten voor de PWA's. Ik heb vanmorgen mensen uit Limburg ontmoet die eisen dat ik bij een beroep op PWA's de betrokken mensen onmiddellijk een vast statuut zou aanbieden. Dat wil ik wel, maar men moet de consequenties onder ogen zien. Een PWA'er draait hoofdzakelijk op federale middelen. Als hij tot het korps van statutaire personeelsleden van de Vlaamse overheid toetreedt, moeten wij hem betalen, en blijven we zeer beperkt in onze actieradius. Misschien verandert dat in de toekomst, maar ik moet in alle deemoed bekennen dat ik vandaag niet over de middelen beschik.

Ik kom dan terug op de vraag van mevrouw Avontroodt. De bespreking tussen minister Kelchtermans en ikzelf over de overheveling waar u om vroeg, bevindt zich in een vergevorderd stadium. Ik merk terloops op dat het vroegere IBF sinds 1990 het Programma ter Bevordering van de Werkgelegenheid in de Social Profitsector (PBW) heet. Ik hoop dat we de overheveling al in de begroting 1997 of eventueel in het bijblad ervan kunnen opnemen. Dat hangt ook af van de gesprekken met de federale overheid. Er moet immers niet alleen een akkoord zijn met minister Kelchtermans, die dit pakket en de bijhorende middelen overhevelt, maar ook met de federale overheid, die de trekkingsrechten moet veiligstellen.

We proberen uitvoering te geven aan wat ter zake in het regeerakkoord was opgenomen. Ik citeer : de tewerkstellingsprogramma's die aan structurele behoeften voldoen, moeten worden geregulariseerd. Einde citaat. Ik herhaal dat hiervoor een akkoord met de federale overheid nodig is met het oog op de modaliteiten. Daarover onderhandelt minister Kelchtermans met zijn federale ambtsgenoot voor Tewerkstelling en Arbeid, Minister Smet. Op 16 maart sloot Minister Smet een protocol af met de gewes-

ten, dat een technisch afsprakenkader aangaf voor de regularisatie van bepaalde programma's voor wedertewerkstelling – meer bepaald het PBW en het DAC. Luidens dit protocol engageert ze zich om bepaalde punten in de federale wetgeving te wijzigen. Dat moet ertoe leiden dat de trekkingsrechten daadwerkelijk naar de tewerkstelling worden gedraineerd.

Dat is dus het algemene kader. Ik kan u niet garanderen dat we dit kunnen inlassen in de begroting van 1997, aangezien we voor het einde van de maand juli de begrotingsbesprekingen moeten afronden. Zoniet hoop ik dat we de zaak uiterlijk met het bijblad kunnen afronden in het voorjaar van 1997.

Mevrouw Avontroodt, u klaagt terecht de grote vertragingen bij de uitbetaling van voorschotten op subsidies aan. Voor instellingen zoals de Dienst voor Solidariteit, die veel mensen uit het IBF-contingent tewerkstellen, weegt dit zwaar door.

De verlenging voor 1996 werd goedgekeurd op 14 mei 1996. De uitvoeringsprotocollen voor de diverse sectoren – bijvoorbeeld protocol 50 voor gezins- en bejaardenhulp – werden afgesloten iets meer dan veertien dagen later. Zo heb ik op 4 juni een protocol afgesloten met minister Kelchtermans. Op basis daarvan is de administratieve procedure ingezet om de uitbetaling van de tegemoetkomingen mogelijk te maken. Op 29 juni bracht de inspectie van Financiën daaromtrent advies uit. Dat gaf opdracht aan de administratie Tewerkstelling om alles uit te betalen. Aangezien er nog een aantal boekhoudkundige controles moeten worden uitgevoerd, zal de betaling voor het eerste kwartaal pas in augustus plaatsvinden. We hebben erop aangedrongen dat de betaling voor het tweede en derde kwartaal tegelijk zou gebeuren. Heel de vertraging mag niet worden uitgesmeerd over de andere kwartalen.

U vroeg ook of we tussenkomen in de betaling van de interest. Dat is niet het geval. Die instellingen hebben gewoon pech gehad. Het komt hard aan als ze een beroep moeten doen op kaskredieten bij de bankinstellingen. Ik ben me daarvan terdege bewust en ben ook vragende partij om dit binnen onze functionele bevoegdheid te beheeren. We doen dit nu al voor een aantal excedenten. Mevrouw Becq, een onverdachte bron, bevestigt dat we op dat vlak wel stipt werken.

Mevrouw Sonja Becq : Stipt is niet het juiste woord. Wel zijn er al twee uitbetaald.

Minister Luc Martens : Relatief stipt dus. Voor de overheid is dit evenwel ongewoon stipt.

Gezien onze ervaringen met de excedenten, hoeven we inzake tijdige betalingen geen enkel probleem te verwachten na de overheveling naar het departement Welzijn. Ik benadruk echter nogmaals dat de overheveling op zichzelf slechts een deel van het verhaal uitmaakt.

Martens

Als de overheveling rond is, hoor ik u al interpelleren : mijnheer de minister, hoe staat het met de regularisatie uit het regeerakkoord. Het staat u vrij dat te vragen, maar u kent het antwoord al. Ik zal antwoorden dat u me ook maar moet aanwijzen waar ik het geld kan vinden. Er zijn tenslotte ook andere prioriteiten. In het algemeen welzijnswerk moet de achterstand worden weggewerkt. Kinderdagverblijven mogen niet leeg blijven staan. Er moet meer plaats voor volwassen gehandicapten worden ingeruimd. CAO 43 moet worden toegepast. Ik ben van de noodzaak van dit alles overtuigd, maar er hangt een prijskaartje aan van meer dan 2 miljard frank, terwijl de beleidsruimte voor de Vlaamse regering op het eerste zicht negatief is.

De voorzitter : Mevrouw Avontroodt heeft het woord.

Mevrouw Yolande Avontroodt : Mijnheer de minister, uw antwoord was vrij voorspelbaar, behalve de concrete passage over het bijblad voor 1997.

Minister Luc Martens : U had dus eigenlijk de vraag niet hoeven te stellen ?

Mevrouw Yolande Avontroodt : Toch wel. Van de excessen waren we inderdaad op de hoogte. Daarover bestonden geen klachten. Misschien wilt u dat graag bevestigd zien.

Minister Luc Martens : Ik zoek naar enige waardering om niet depressief de vakantie in te moeten.

Mevrouw Yolande Avontroodt : Wat ik niet begrijp, is waarom het ons meer geld zou kosten om de mensen die via het IBF worden betaald, een regulier statuut toe te kennen. Dankzij de excessen worden ze nu al op hetzelfde niveau betaald.

Minister Luc Martens : Voor het IBF kost het niets meer. Voor het DAC wel. Dat deel van mijn antwoord was in de eerste plaats gericht tot mevrouw Becq.

Mevrouw Yolande Avontroodt : Dan kunnen we toch wel vragen dat men de IBF-statuten regulariseert.

Minister Luc Martens : Dat is ook mijn bedoeling, mevrouw Avontroodt. Het gaat om een relatief beperkte groep. In totaal ressorteren ongeveer 1.020 mensen onder dit statuut.

Mevrouw Yolande Avontroodt : Het gaat om 875 voltijdse banen. In totaal kan het inderdaad om 1.020 mensen gaan.

Minister Luc Martens : Er zijn 1.020 functies goedgekeurd. 990 voor gezins- en bejaardenhulpverleners en 30 voor maatschappelijk werkers. Ik heb het nu louter over de gezins- en bejaardenhulp. Daarbuiten ressorteren ook nog IBF'ers onder het Vlaams Fonds, Kind en Gezin, de thuis-

lozenzorg, het ambulante welzijnswerk en de bijzondere jeugdzorg.

Wat de gezins- en bejaardenhulpverleners betreft, is er geen enkel probleem. U mag hen nu al meedelen dat de regularisatie er komt.

Mevrouw Yolande Avontroodt : Dan wens ik u ten slotte een rustige vakantie.

Minister Luc Martens : Dat vind ik een positieve opmerking.

De voorzitter : Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : U zegt dat het voor u onmogelijk is het DAC te regulariseren.

Minister Luc Martens : Met pijn in het hart.

Mevrouw Sonja Becq : Ik wil u niets verwijten, maar ik herinner me nog goed hoe minister Peeters, uw voorganger als minister van Volksgezondheid, aan de vooravond van de verkiezingen een regularisatie van het DAC beloofde. Op die manier wordt de – ijdele – hoop van de mensen in het DAC gevoed.

Deze mensen ondervinden aan den lijve dat ze in een speciaal statuut zitten, alhoewel ze een contract van quasi-onbepaalde duur hebben en hun loon overeenkomt met dat van de anderen in de sector. Hun probleem is in hoofdzaak psychologisch. Het is dan ook belangrijk dat ze een duidelijke boodschap krijgen. Men moet hen duidelijk maken dat hun beroep beantwoordt aan een reële behoefte, maar dat een reguliere tewerkstelling onmogelijk blijft.

Minister Luc Martens : Op dat punt ben ik weerloos. Ik ben het volledig eens met uw analyse. Als ik echter moet kiezen tussen het behoud van tewerkstelling en een aantal uiterst dwingende noden, moet ik voor het eerste opteren, hoe pijnlijk ik dat ook vind voor de betrokkenen.

De voorzitter : Mevrouw Van Den Heuvel heeft het woord.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel : Ik wil even een bedenking formuleren over de minister zonder geld. Het is niet louter uw verantwoordelijkheid, minister Martens, maar vooral die van de hele regering. We krijgen maar al te dikwijls te horen dat er geen geld is voor welzijn, cultuur en onderwijs. U kunt het geld niet tevoorschijn toveren, maar de regering moet meer middelen vrijmaken voor deze non-profitsectoren. Het zal uw geloofwaardigheid niet ten goede komen als u drie jaar lang blijft herhalen dat er geen geld voorhanden is.

Minister Luc Martens : Ik ben me daarvan bewust.

We hebben nu het technische bilaterale overleg achter de rug. We beginnen de eerstvolgende dagen aan de politieke bilaterale ronde, die we tegen het einde van de maand

Martens

hopen af te ronden. We hebben een aantal prioriteiten gesteld. Inzake het algemeen welzijnswerk willen we de lasten van het verleden definitief wegwerken en de nieuwe noden op een degelijk gespreide manier aanpakken. Voor de problemen die tot het actieterrein van Kind en Gezin behoren – onder meer de kinderdagverblijven, de interlandelijke adoptie en de kindermishandeling – heb ik in mijn budgetfiche een bijkomend bedrag van 10 miljoen frank ingeschreven. Daar moet ik natuurlijk eerst voor vechten.

Een van de problemen uit het verleden is dat structurele acties met niet-belaste saldi zijn gefinancierd. Die reserves zijn nu uitgeput, terwijl het beleid doorloopt. Nu moet ik overschakelen op structurele inkomsten, wat een zeer zware last betekent. Het prijskaartje bedraagt meer dan 2 miljard frank.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

De vergadering wordt geschorst gedurende 45 minuten.

- *De vergadering wordt geschorst om 14.30 uur.*
- *De vergadering wordt hervat om 15.20 uur.*

Interpellatie van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de toekenning van gelden voor drugleraars

Interpellatie van de heer Peter Vanvelthoven tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de federale voorstellen inzake drugpreventie in het onderwijs

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde interpellaties van mevrouw Vanderpoorten tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de toekenning van gelden voor drugleraars en van de heer Vanvelthoven tot minister Demeester-De Meyer, over de federale voorstellen inzake drugpreventie in het onderwijs.

Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, tijdens de voorbije weken werd in de pers melding gemaakt van het feit dat de federale Minister van Binnenlandse Zaken 40 miljoen frank wil uittrekken voor het drugpreventiebeleid in scholen. Mevrouw de minister, uw reactie was niet positief. U zei dat de federale minister niet bevoegd is voor drugpre-

ventie en dat is juist. Die vraag is vandaag dan ook niet aan de orde.

Door de discussie over de bevoegdheden wordt echter de kern van de zaak over het hoofd gezien. Vele betrokkenen hebben deze discussie als zeer pijnlijk ervaren. Er wordt namelijk al heel wat preventiewerk verricht, ook in scholen, maar dit gebeurt steeds met te weinig middelen. Dat beseffen we allemaal. Deze discussie is dan ook misplaatst en toont het gebrek aan coördinatievermogen tussen de regeringen aan.

Het staat buiten kijf dat scholen, bijgestaan door PMS-centra, een zeer belangrijke rol kunnen spelen bij de detectie van drugproblemen, evenals bij de opvang en de doorverwijzing. De VLD staat dan ook principieel achter de idee van minister Vande Lanotte, om meer geld ter beschikking van scholen te stellen voor drugpreventie. In het verleden werd dit probleem op de meeste scholen miskend, maar het taboe is nu in de meeste gevallen doorbroken. Drugs bevinden zich grotendeels in de recreatieve sfeer, zodat alle jongeren er op een of ander moment mee in contact kunnen komen. Vele scholen hebben daarom zelf al een preventief drugbeleid ontwikkeld, vaak in overleg met allerlei andere organisaties en met gemeentebesturen. Telkens weer gebeurt dit met een te klein budget. Heel vaak blijkt echter dat de klemtoon nog te veel ligt op informatie over drugs. Deze informatie leidt dan wel tot kennis, maar heeft meestal weinig of geen invloed op het druggebruik als zodanig.

We hebben ook problemen met de bestaande, slecht gecoördineerde initiatieven. Minister Vande Lanotte en uzelf gaven hiervan vorige week een opsomming in de pers. Er gaat veel energie verloren door te weinig coördinatie. De 20 miljoen frank die ter beschikking zouden worden gesteld van de Vlaamse scholen, mag niet naar een zoveelste eenzaam initiatief gaan, los van alle andere lopende projecten. Met het zeer beperkte budget van 20 miljoen frank kunnen overigens niet in elke stad van redelijke omvang leraars – of zelfs maar één leraar – klasvrij worden gemaakt. Het gaat in elk geval slechts over een zeer partiële ondersteuning. Daarom zou het goed zijn om te onderzoeken wat er nu al in scholen gebeurt, en na te gaan of een uitbreiding niet nodig is. Wat er op het terrein al gebeurt, mogen we niet onderschatten. Via de stedelijke preventiediensten, die ook worden gefinancierd door de federale minister van Binnenlandse Zaken, vinden op veel plaatsen gecoördineerde acties plaats en worden leraars geïnformeerd en opgeleid. Ook via PMS-centra en de Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen gebeurt al een en ander.

We pleiten ervoor om de beschikbare 20 miljoen frank over te dragen aan de scholen van die steden en gemeenten, waar duidelijke inspanningen werden geleverd op het vlak van het drugpreventiebeleid. Een coördinerende rol kan eventueel worden ingevuld door de preventieambte-

Vanderpoorten

naren van de steden met een preventiecontract, en in sommige gevallen ook van steden met een veiligheidscontract. De preventiecontracten horen toe aan kleinere steden : daar zijn de problemen gemakkelijker beheersbaar en ook overzichtelijker. Een kleine toelage kan hier een aanzienlijke meerwaarde betekenen voor het drugpreventiebeleid, bijvoorbeeld door leerkrachten voor een aantal uren klasvrij te maken.

De toewijzing van het budget zou kunnen gebeuren via ingediende projecten en op basis van al geleverde prestaties. Dit veronderstelt een degelijke coördinatie, zowel tussen de federale minister van Binnenlandse Zaken, die bevoegd is voor het veiligheidsbeleid, als tussen de gemeenschapsminister van Onderwijs enerzijds en van Gezondheidsbeleid anderzijds. Uiteindelijk zijn het de steden zelf die de pijnpunten het best kunnen onderkennen op basis van hun dagelijkse ervaringen.

Is het juist dat er onderhandelingen waren tussen ministers Vande Lanotte, Van den Bossche en Demeester-De Meyer over de drugpreventie op scholen ? Zo ja, welke concrete afspraken werden er gemaakt ? Is mevrouw de minister zich bewust van de nood aan drugleraars ? Zal ze overwegen om het project met drugleraars te laten coördineren door de stedelijke preventieambtenaren, zodat niet nog eens een alternatief circuit wordt opgestart ?

De voorzitter : De heer Vanvelthoven heeft het woord.

De heer Peter Vanvelthoven : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, een veertiental dagen geleden konden we via de pers kennis nemen van een aantal voorstellen van de federale regering op het gebied van de drugpreventie in het onderwijs, dit vooral in steden en gemeenten met een veiligheidscontract. Voor deze initiatieven blijkt de federale regering op de ministerraad van tien november 1995 een budget van 40 miljoen frank te hebben goedgekeurd. Het project, dat men Drugs en Onderwijs noemt, moet volgens minister Vande Lanotte samen met de gemeenschappen worden uitgevoerd. In een nota zegt de federale minister dat het project – gezien de bevoegdheidsverdeling – aan de gemeenschappen werd voorgelegd. Het project kan enkel en alleen doorgaan mits het akkoord van de gemeenschappen. Mevrouw de minister, uw standpunt dat drugpreventie een gemeenschappelijke bevoegdheid is, terwijl de federale regering zich bezighoudt met de bestrijding van de drughandel en de verzorging van drugverslaving, is uiteraard correct. De discussie over de bevoegdheid is dan ook niet aan de orde, daarover bestaat inderdaad eensgezindheid.

Het is echter evident dat drugpreventie en drugbestrijding op elkaar moeten worden afgestemd en dat voortdurend overleg tussen de overheden nodig is. Het is verrassend te moeten vaststellen dat aan Vlaamse kant de beperkte extra middelen, namelijk een jaarlijks bedrag van 20 mil-

joen frank, worden geweigerd. Minister-president Onckelinx van de Franse Gemeenschap heeft de extra middelen in dank aanvaard.

Vlaanderen doet inderdaad al aan drugpreventie in het onderwijs, onder meer via de Vereniging voor Alcohol en andere Drugsproblemen. In uw drugnota verwijst u trouwens naar het feit dat de VAD in het verleden lessenspakketten heeft uitgewerkt voor het onderwijs. Sinds 1992 werd een drugbeleid op school als globaal preventieconcept uitgewerkt. In het kader daarvan werden al diverse publicaties uitgegeven. Dit concept wordt trouwens gesteund door alle onderwijsnetten. Zo kunnen scholen een beroep doen op preventiewerkers, die zijn verbonden aan de centra voor geestelijke gezondheidszorg. Er wordt dus in Vlaanderen al iets gedaan. Het lijkt me echter onjuist te beweren dat drugpreventie niet voor verbetering vatbaar is en dat extra middelen die ons in de schoot worden geworpen, niet nuttig kunnen worden aangewend. Via de pers verneem ik dat de leerlingen positief reageren op het initiatief dat een tweetal weken geleden werd gelanceerd.

Is mevrouw de minister van oordeel dat Vlaanderen de door de federale regering aangeboden 20 miljoen frank voor drugpreventie in het onderwijs, niet nuttig kan besteden ? Is mevrouw de minister van oordeel dat er in de Vlaamse scholen al voldoende aan drugpreventie wordt gedaan ? Vindt er nog verder overleg plaats tussen de federale en de Vlaamse regering ?

De voorzitter : Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : We hebben allemaal de persberichten gelezen over minister Vande Lanotte en zijn initiatieven op preventief vlak in het onderwijs. We weten allemaal hoe de bevoegdheidsverdeling in elkaar zit, maar ik wil het vooral hebben over de inhoud van de werking in het onderwijs.

Ik verwijs naar de beleidsbrief, die stipuleert dat er 6 miljoen frank naar de intermediairen zou gaan. Bij de bespreking van deze beleidsbrief heb ik ook al vragen gesteld over de verdere ondersteuning van het onderwijs. Deze is zeer belangrijk : zo kan men leerkrachten bijbrengen op welke manier ze in een klas- en schoolgebeuren met jongeren en hun vragen over drugs kunnen omgaan. Het is even belangrijk om binnen het geheel van een schoolwerking, rekening te houden met de visie en het project van elke school. Elke school kan een eigen schooldrugplan uitwerken. Er rijzen dan vragen over de mogelijke bijkomende ondersteuning door het PMS of door het vrijstellen van een aantal uren voor de leerkracht.

Ik kan alleen afgaan op de persberichten, maar minister Vande Lanotte zou doelen op één leraar per stad. Eén leraar per school kan hij niet betalen. Het zou gaan om de steden met een veiligheidscontract. Ik vind dat een maat voor niets. Een drugleraar moet deel uitmaken van de filosofie van een school en moet daar een levensproject wil-

Becq

len opbouwen. Deze leerkracht moet het vertrouwen genieten van de leerlingen van die school. Het moet dus gaan om iemand die in die school aanwezig is en door die school werd aangeworven. Geen enkele jongere zal naar een leraar gaan die is vrijgesteld voor een aantal scholen in één stad. In welke school zit die leerkracht dan wel ? Of verblijft hij op het politiecommissariaat ? Ik denk dat dit weinig zinvol is.

Is het inderdaad zo dat er 20 miljoen frank ter beschikking wordt gesteld van preventieve werking in het onderwijs ? Mevrouw de minister, zijn er onderhandelingen tussen u en minister Vande Lanotte ? Wat houden die onderhandelingen in ? Kunnen we beschikken over die 20 miljoen frank en kunnen we deze inlassen in een eigen beleid, zoals uw puntenprogramma voor een drugbeleid ? Als dat niet mogelijk is, gaat het hier om een maat voor niets, om een bijkomende structuur of om een supplementaire moeilijkheid. Zo zei de PMS-directeur van een grote stad met preventiecontracten me dat hij het beu was om voor de zoveelste keer aan de zoveelste preventiewerker uit te leggen wat er allemaal al gebeurde in school en stad. Deze directeur verzuchtte dat hij dan liever geen preventiewerkers had, om dan zelf die uren te kunnen toekennen aan mensen die structureel in een school of PMS zijn ingebed. Over welke marge beschikken we om die 20 miljoen frank zelf aan te wenden en op welke manier zullen we dat doen ?

De voorzitter : Mevrouw Van Den Heuvel heeft het woord.

– *Mevrouw Merckx-Van Goey treedt als voorzitter op.*

Mevrouw Ria Van Den Heuvel : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, we hebben dit dossier inderdaad in de pers gevolgd. Ik hoop dat iedereen het stukje van Yves Desmet heeft gelezen in De Morgen van 25 juni 1996. Hij schetste een zeer mooi beeld van het territoriumgevecht, dat de discussie over deze problematiek schijnt te zijn. En dat zou het toch niet mogen zijn.

Mevrouw de minister, mijn fractie kan niet worden verdacht van misbruik van breekijzers tot verdere federalisering. Het voorstel van minister Vande Lanotte vind ik echter hoegenaamd niet goed. De federale regering heeft haar eigen opdrachten tot nu toe onvoldoende uitgewerkt. Het Riziv heeft nog 300 miljoen frank geschrapt omdat het niet klaar was met de oprichting van de medisch-sociale centra. Die 40 miljoen frank kan men beter aanwenden voor een betere coördinatie van en opstartmogelijkheden voor deze centra. Tot zover het hoofdstuk over de schoenmaker die bij zijn eigen leest moet blijven.

Ik heb het vooral omwille van inhoudelijke argumenten moeilijk met het project Drugleraren. Tijdens de bespreking van de beleidsbrief heb ik het daar al over gehad.

Een eerste argument is het feit dat het project weer helemaal voorbij gaat aan de feiten. De feiten tonen aan dat jongeren bij voorkeur raad vragen aan leeftijdsgenoten, liever dan aan zogenaamde drugleraren. Deze leraren kunnen trouwens, als ze ergens worden gedropt, vaak meer leren van de tieners dan andersom. Elk preventiebeleid dat niet uitgaat van de leefwereld van de doelgroep, is gedoemd tot mislukking. Ook hier is dat het geval. In de kamercommissie, en dat is misschien een goed voorstel aan de voorzitter van onze commissie, werden jeugdadviseurs en mensen van het FJAC, de Federatie van Jongeren Adviescentra, gehoord. Jongeren kunnen wel met hun leeftijdsgenoten praten over drugs en over seksuele problemen, maar ze gaan pas in allerlaatste instantie naar hun leerkrachten. Op scholen zien we veelal een repressieve houding ten aanzien van jongeren en kinderen. Ik wil niet alle schooldirecteuren over dezelfde kam scheren, maar sommigen onder hen dwingen zogenaamd verdachte leerlingen zich uit te kleden. Vertrouwelijke informatie van het PMS lekt uit en komt op het politiebureau terecht. Sommige scholen moedigen leerlingen aan om hun vrienden en klasgenoten te verklikken. Ik kan daar zelf voorbeelden van aanhalen. Ik wil hiermee alleen maar het kader schetsen, waarin men dan opeens een drugleraar dropt. Ook de directeur van de Free Clinic, de heer De Ridder, zegt dat een drugleraar zonder open en eerlijke houding, beter onmiddellijk zijn koffers pakt. Dit alles houdt natuurlijk ook geen pleidooi in om niets te doen.

Een ander argument om het project van minister Vande Lanotte af te keuren, is het feit dat het aanstellen van een drugleraar weer een schoolvoorbeeld vormt van een verticale aanpak. Het Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie pleit er in zijn documenten voor om juist niet verticaal te werken. We mogen de drugproblematiek niet zomaar uit het welzijnsbeleid van jongeren lichten en een drugleraar aanstellen. Er moet een doelgroepenbeleid worden gevoerd. Zo heb ik er al voor gepleit ook aandacht te besteden aan de vele zelfmoordgevallen bij jongeren. Ik ben voorstander van de aanstelling van een vertrouwenspersoon in scholen, en niet van louter een drugleraar.

Een laatste argument tegen het project van minister Vande Lanotte, is het feit dat een preventiestrategie volkomen thuishoort bij het welzijns- en gezondheidsbeleid. Het moet zoveel mogelijk worden geweerd uit de repressieve sfeer van de veiligheidscontracten.

Mevrouw de minister, ik vind het toch jammer dat dit moest gebeuren. Dit heeft immers een heel eigenaardige weerklank en de lezers van dergelijke kranteberichten zijn geschokt : Vlaanderen weigert 20 miljoen frank voor drugpreventie, terwijl er net daaromtrent zoveel problemen bestaan.

Ik wil daarover drie vragen stellen. Hoe kan dat beoogde verticale beleid beter ingang vinden ? Hoe kunnen wij een

Van Den Heuvel

algemeen doelgroepenbeleid promoten en uitvoeren? Ik heb ook nog een erg concrete vraag, die aansluit bij het betoog van mevrouw Becq. Kunnen die gereserveerde twintig miljoen frank bijvoorbeeld worden aangewend om jeugdadviseurs te betalen? Zo'n initiatief zou beter aansluiten bij de leefwereld van jongeren.

De voorzitter : De heer Aers heeft het woord.

De heer Wilfried Aers : Of u dat nu adviseurs of leraren noemt doet er mijns inziens niet toe. Ik denk dat alle baten helpen om de drugplaag te bestrijden. Als die mensen op een verstandige wijze aan het werk worden gezet, dan wens ik hen veel succes toe. Wat mij minder bevalt, is het feit dat de minister wordt aangevallen omdat zij de moed had om zich te verzetten tegen een federale minister. Die aanval verwerp ik. Ik denk dat zij gedaan heeft wat van een Vlaams minister wordt verwacht.

De voorzitter : Minister Demeester-De Meyer heeft het woord.

Minister Wivina Demeester-De Meyer : Ik wil een algemeen antwoord geven op de verschillende tussenkomsten. Een Vlaams beleid moet eerst en vooral consequent zijn. Wij mogen niet te pas en te onpas middelen aanwenden die ons niet toebehoren. Ik wil hier overigens de heer Aers meedelen dat ik mij niet aangevallen voelde. Ik denk dat het de taak van de overheid is om het beleid waarvoor zij verantwoordelijk is, ook uit te voeren. Deze overheid bepleit de fiscale autonomie. Ons uitgangspunt luidt bijgevolg : no representation without taxation. Als er dus luttel miljoenen frank ter beschikking komen, dan mogen wij die niet aanwenden voor een beleid dat tot onze bevoegdheid behoort.

Ik begrijp dat dit bij velen vreemd overkomt, want de bevolking ligt in eerste instantie niet wakker van wie voor wat bevoegd is. Anderzijds is het zo dat wij voor een consequente houding moeten kiezen, met alle gevolgen van dien. Als morgen de federale minister verklaart dat hij de universiteiten wil financieren, mogen wij bijvoorbeeld niet vlug een miljard frank aanvaarden. Ik wens daarover, evenmin als de heer Vande Lanotte, een discussie te voeren. Samenvattend : ik ga ervan uit dat een consequent Vlaams beleid, met Vlaamse bevoegdheden, ook uit eigen middelen moet worden gefinancierd.

Ik denk dat de drugpreventie in het onderwijs niet gebukt gaat onder financieringsproblemen. In het onderwijsbudget voor 1996 is 230 miljard frank ingeschreven, op een totale begroting van 530 miljard frank. Als wij er niet in slagen om binnen die enveloppe geld vrij te maken voor zo'n belangrijke materie, dan denk ik dat wij geen toonbeeld van goed beleid vormen. Het probleem is dus niet van financiële aard.

Er bestaat wel een probleem inzake de wijze waarop men drugs te lijf gaat. Dat doet men niet enkel in de scholen. Dat moet op een breder vlak worden aangepakt. Toevallig had ik vandaag een reeds lang op voorhand afgesproken overleg met de heren Vande Lanotte en Van den Bossche. Hieruit bleek dat wij het met elkaar eens zijn om het probleem krachtig aan te pakken. Op dit ogenblik bestaan er twee plannen : een federaal en een Vlaams. Wij vinden dat beide plannen zo vlug mogelijk op elkaar moeten worden afgestemd. Binnen dat geheel moet dan worden afgebakend wat de verantwoordelijkheid van elk niveau is. Elke minister zal die verantwoordelijkheid dan ook dragen.

De middelen die door het RIZIV ter beschikking zouden worden gesteld, moeten worden vrijgemaakt om de medisch-sociale centra middelen te verschaffen, die ze nodig hebben om de curatieve verzorgingsaspecten van de drugbestrijding te verlenen. Het drugprobleem is niet enkel een schoolprobleem. Het is een algemeen, maatschappelijk probleem. Naast een toekomstig akkoord over een geïntegreerd plan, zullen wij experimenten opzetten om na te gaan hoe de drugpreventie tussen de verschillende overheden optimaal kan worden uitgebouwd. Die experimenten worden gekoppeld aan de veiligheidscontracten, en zullen eerst in de grootste steden worden opgezet. Dat betekent dat er geen specifiek schoolplan zal worden opgesteld. Dit initiatief moet groeien vanuit de scholen zelf. Men kan niet zomaar de ene of de andere persoon aan een school opdringen, als binnen die schoolgemeenschap de wil niet bestaat om daaraan te werken. Scholen kunnen dus aan het initiatief deelnemen.

De drugpreventie moet echter groeien vanuit het overleg tussen de verschillende overheden en de politie. Die politiedewerking mag niet onmiddellijk tot een repressieve aanpak leiden, als is het de bedoeling om, daar waar nodig met politie en rijkswacht op te treden. In eerste instantie moet immers de handel worden bestreden.

De verschillende overheden – stad, gewest, gemeenschap, de federale overheid – moeten samen nagaan op welke wijze de welzijnssector zijn taak moet opnemen. Daarbij zullen de Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg, de Centra voor Algemeen Welzijnswerk, de JAC's, enzovoorts, betrokken worden. We zullen erop toezien dat de preventiewerkers een schema krijgen dat toestaat om niet-overlappend te werken, gestuurd door het basiswerk van scholen en jeugd welzijnswerk. Dit mag niet van bovenaf worden opgedrongen. Als wij dat kunnen realiseren, staan we al een stapje verder.

De vraag of wij in dit kader die twintig miljoen frank aanvaarden, is niet aan de orde. De federale overheid heeft middelen, net als wij. We zullen dus samen bekijken hoe we deze optimaal kunnen aanwenden. We mogen ons echter niet opstellen als schooiers ten aanzien van een federale overheid die middelen tekort heeft.

Demeester-De Meyer

Ik wil nog even concreet op de gestelde vragen antwoorden. De vraag over die twintig miljoen frank is niet aan de orde. Ben ik van oordeel dat er reeds voldoende aan drugpreventie in de scholen wordt gedaan? Ik denk dat men nooit genoeg aan drugpreventie kan doen. Maar men kan dat niet opdringen.

Mijnheer Vanvelthoven, uw stelling dat scholen staan te drummen om drugleraren aan te werven, moet mijns inzien toch worden genuanceerd. Als ik goed ben ingelicht, lijken de gemeenschapsscholen het minst bereid om daarop in te spelen. Vele scholen – met inbegrip van de Guimardstraat – stellen dat zij niet op zo'n initiatief zitten te wachten. Zo'n vorm van inmenging wil men niet, al is het duidelijk dat men in sommige scholen aan goede drugpreventie doet. Ik heb enkele van die projecten bezocht. Maar in andere scholen gebeurt dat nog te weinig. Het is erg belangrijk dat initiatieven groeien van onderuit, vanuit de scholen zelf. Scholen moeten zelf erkennen dat er een probleem is; zo niet kan men geen goede drugpreventie realiseren.

Ik heb een goed project bezocht, in een school te Brecht. Die school voor buitengewoon onderwijs – met inbegrip van type 1 en type 8 – had een drugweek georganiseerd. Binnen de school werd door een groep van leraren gezamenlijk aan het project gewerkt. Ze maakten leerlingen die drugs verhandelden duidelijk dat dit niet kon, en dat zij – weliswaar met een goede begeleiding, en met de inschakeling van de ouders – zouden worden weggestuurd. Het project werd speels, creatief en artistiek aangepakt. Bovendien werd een beroep gedaan op begeleiding. Daarin heeft VAD ongetwijfeld een rol te spelen, maar men zal nooit met succes iemand van buitenaf in die school kunnen plaatsen, om hen eens te zeggen hoe men aan drugpreventie moet doen.

Het aantrekkelijke van dit initiatief bestond onder meer in het feit dat men, binnen het lerarenkorps, dit project gedurende maanden had voorbereid. In de loop van die voorbereiding kwam men precies te weten welke leerlingen problemen hebben. Samen met die leerlingen en de ouders probeerde men een individueel en collectief preventiebeleid uit te bouwen.

Mijn antwoord luidt dus: er gebeurt nog niet genoeg. Maar men zal het probleem niet oplossen met een zogenaamde groene of specifieke leraar, die daarvoor gedeeltelijk zou worden vrijgesteld. De vraag over het verdere overleg heb ik reeds beantwoord. Wij zullen, op basis van de verantwoordelijkheden van elk niveau, proberen om die plannen te concretiseren.

De voorzitter : Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten : Ik wil vooreerst zeggen dat het mij – en wellicht ons allemaal – erg verheugd

dat er een aanvang is gemaakt met de coördinatie. U hebt gezegd dat ook de gemeentelijke overheden daarbij zullen worden betrokken. Dat is erg belangrijk. Ik heb immers de ervaring dat zij frequent en van dichtbij met de problemen worden geconfronteerd.

De steden waarmee geen veiligheidscontract is afgesloten, mag men echter niet vergeten. Het gaat om negenentwintig – meestal grote – steden. De steden met een veiligheidscontract zijn meestal kleinere steden, die onder begeleiding van een preventie-ambtenaar veel werk kunnen verrichten. Zij staan dicht bij de bevolking en kennen de problemen. Alles is er overzichtelijk en beheersbaar. Het zou jammer zijn als in die steden de problemen ook uit de hand lopen.

Verder wil ik mevrouw Van Den Heuvel erop wijzen dat men de leerkrachten niet mag over of onderschatten. Het is evident dat men niet gelijk wie als drugleraar kan aanstellen. Drugleraren moeten aan een bepaald profiel beantwoorden. Ik vind het belangrijk dat leraren veel aanwezig zijn in de scholen. Zij kunnen veel vaststellen – ook in verband met jongeren die niet zo gemakkelijk in een adviescentrum komen. Mevrouw Becq heeft het daarover ook gehad. Dat is belangrijk – niet zozeer voor de opvang, maar vooral voor detectie.

De voorzitter : Mevrouw Van Den Heuvel heeft het woord.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel : Ik heb die stelling niet zelf verzonnen. Als men daarover met jeugdwerkers en met jongeren praat, dan hoort men hen duidelijk die stelling verwoorden. Leraren zijn niet de eerste vertrouwenspersonen van jongeren.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten : Daarom zeg ik ook dat het misschien volstaat om problemen op te sporen; daarin kunnen leraren een belangrijke rol spelen.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel : Ik verwacht zoiets van elke leraar. Daarvoor heeft men geen drugleraar nodig.

De voorzitter : Minister Demeester-De Meyer heeft het woord.

Minister Wivina Demeester-De Meyer : Het initiatief moet groeien vanuit de school. Dat betekent ook dat in die school de wil moet bestaan om de drugpreventie uit te bouwen. Dat betekent ook dat het voorbeeldgedrag in de school op alle niveaus moet worden gerealiseerd. Dat betekent ook – verontschuldig me dat ik in herhaling val – dat de leraren moeten nalaten om te roken op de weg van de lerarenzaal naar de klas. Ook die gedragsverandering moet ingang vinden – anders geloof ik niet in de slaagkansen van het project. De school zelf moet dus objectief en positief kiezen voor een preventiebeleid.

Ik deel dus de mening van mevrouw Van den Heuvel dat wij ons niet alleen op de drugs moeten richten, maar in

Demeester-De Meyer

het algemeen op de doelgroepen die kwetsbaar zijn. Wie drugs gebruikt zal meestal ook voor andere problemen kwetsbaar zijn. De goodwill moet bij de schoolgemeenschap zelf leven. Als dat het geval is kan zij allerlei instrumenten gebruiken om preventie uit te bouwen. Tot die instrumenten kan de betrokkenheid van andere jongeren behoren, of de inschakeling van plaatselijke organisaties, of soms de inbreng van de gemeentepolitie, enzovoorts.

Het is juist dat wij ons niet alleen mogen concentreren op de steden met veiligheidscontracten, wat tot de bevoegdheid van de federale regering behoort. Anders gesteld : wij zullen – samen met de VAD – er moeten voor zorgen om een nieuwe geest op gang te brengen in zoveel mogelijk gremia. Preventiebeleid moet daar een van de topprioriteiten worden. Steeds opnieuw moeten wij vertrekken van de inzet van de plaatselijke actoren, die de belangrijkste rol in het preventiebeleid moeten spelen.

De voorzitter : De heer Vanvelthoven heeft het woord.

De heer Peter Vanvelthoven : Ik ben erg tevreden over het overleg dat nu plaatsvindt. U had het over een globaal overleg. Dat betekent uiteraard dat dit overleg meer omvat dan een gesprek tussen ministers onderling. Gemeenten worden daarin betrokken, en dat is een goede zaak. Ik neem aan dat ook provincies daarin worden betrokken.

Vanuit mijn eigen ervaring kan ik stellen dat ook de provincie Limburg aan drugpreventie doet. Als alle middelen samen worden ingezet, zal het probleem gemakkelijker worden bestreden.

Men zou dus een enkel globaal plan opstellen. Kan u me vertellen hoe dat overleg zal verlopen ? Wie zal het initiatief nemen ? Is er een kalender opgesteld ?

Minister Wivina Demeester-De Meyer : Wij nemen het initiatief, en stellen een gezamenlijk schema op. Het lijkt me echter niet raadzaam om een kalender op te leggen. Wij werken gestaag verder, stap na stap.

De voorzitter : Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : Ik ben erg tevreden met uw uiteenzetting. Verder onderstreep ik ook dat dit globaal plan – daarvoor zullen wij wellicht een ander woord moeten vinden – niet alleen mag worden uitgevoerd in gemeenten

die preventiecontracten hebben afgesloten. Ik vrees dat men een zoveelste overlegstructuur zal oprichten.

Men heeft het terecht over coördinatie met het gemeentelijk niveau. Ik stel daarom voor om het overleg af te stemmen op de bestaande provinciale overlegplatforms, zonder een nieuwe overlegstructuur op te richten.

Minister Wivina Demeester-De Meyer : Ik heb niet de bedoeling om een nieuwe overlegstructuur uit te bouwen. Maar het is wel op het gemeentelijke niveau dat de initiatieven zullen worden genomen, en daar moeten dus afspraken worden gemaakt.

Waar dat overleg reeds goed functioneert, zal de overheid zich niet bemoeien. De initiatieven moeten van onderuit worden opgebouwd. De heer Vanvelthoven heeft terecht gesproken over het goede overleg op provinciaal niveau in Limburg. Maar dat overleg moet niet noodzakelijk in alle provincies op dat niveau gebeuren. Alles heeft een eigen dynamiek, en ik ben er geen voorstander van om de coördinatie van de coördinatoren nog eens te coördineren.

Ik stel dus niet een zoveelste coördinatie-orgaan voor, maar wel een soort afsprakensysteem. Dat systeem moet ervoor zorgen dat de preventiewerkers die in uitvoering van de veiligheidscontracten werken, niet door collega-preventiewerkers – door een andere instantie betaald – moeten worden opgeleid. Dat is mijn grootste bekommernis.

Lang voor het betoog van minister Vande Lanotte voor de aanstelling van drugleraren, schreef ik reeds een brief aan de federale overheid, met een pleidooi voor een geïntegreerd drugbeleid. De interministeriële conferenties volstonden daartoe immers niet. Zo had ik, in uitvoering van die conferenties, immers brieven gestuurd aan de eerste minister, met afschrift aan de ministers Vande Lanotte, De Galan, Colla en Van den Bossche.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 16.25 uur.*